

morda umetni inteligenci uspelo dokazati nekaj, o čemer se ljudje prepirajo že desetletja. Gams navaja, da so inteligentni računalniški sistemi že leta 2015 dosegli človeške sposobnosti in da jih od takrat prekašajo.

Na osnovi tega primera lahko predvidevamo, da podobne relacije, ki bi jih lahko prepoznali inteligentni sistemi, obstajajo tudi na področju demografije in ekonomije. Avtor z navajanjem novejših statističnih analiz postavlja pod vprašaj napovedi slovenskih in svetovnih ekonomistov, ki so v preteklosti trdili, da se bo Slovenija zaradi globalizacije hitreje razvijala, saj sedanja dejstva kažejo povsem drugačno sliko. Postavlja tezo, da bi bilo treba analizirati svetovne trende in strategije z metodami umetne inteligence, ki bi razkrile poglobljene slabosti zahodne civilizacije in potrdile ali zavrgle hipotezo, da je za zaostajanje kriva tudi trenutna oblika globalizacije. Obstajajo sicer nekateri pokazatelji tega stanja, vendar formalno ne moremo biti povsem prepričani. Umetna inteligenca je po izkušnjah avtorja in po svetovnih poročilih izredno močno orodje, ki omogoča analize in predikcije na nivoju, ki je bil še pred leti znanstvena fantastika.

Tudi Inštitut Antona Trstenjaka je predstavil tri prispevke: *Hoja in drugo gibanje kot osnovni varovalni dejavnik zdravja v času množičnega staranja; Družinska in druga neformalna oskrba kot nenadomestljiv dejavnik humanega obvladovanja demografske krize ter Krepitev socialne inteligentnosti ob staranju – prispevek za izboljševanje medgeneracijskega sožitja v času staranja prebivalstva*. Ker smo o teh temah v reviji Kakovostna starost že obširno pisali, jih na tem mestu ne bomo povzemali.

Vir: Malačič, J. in Gams, M. (ur.). Zbornik 20. mednarodne multikonference Informacijska družba – IS 2017: Soočanje z demografskimi izzivi. Ljubljana: Institut Jožef Stefan. V: <http://is.ijs.si>.
Ksenija Ramovš in Ajda Svetelšek

9. MEDNARODNA KONFERENCA O DEMENCI

V Termah Čatež je v petek, 20. oktobra, in v soboto, 21. oktobra, potekala 9. mednarodna konferenca o demenci – ASK 2017 – z vodilnim motom *Za demenci prijazno družbo*. Konferenco je ob 20. obletnici delovanja organizirala Spominčica – Alzheimer Slovenija (slovensko združenje za demenco). Rdeča nit konference je bila oblikovati osebam z demenco in njihovim svojcem prijazno družbo z inovativnim zdravljenjem, storitvami in vsebinami. Prispevki na konferenci so bili vsebinsko razdeljeni v štiri večje sklope: demenci prijazna družba, zdravljenje in raziskave, inovativne oblike oskrbe ter strategija in pravice.

Na konferenci je bilo navzočih 280 udeležencev, med njimi 48 predavateljev (znanstvenikov, specialistov in strokovnjakov z različnih področij medicine, farmacije, psihologije in socialnega dela ter tudi s področij elektrotehnike, tekstilne tehnologije in prava). Med aktivnimi udeleženci so bili tudi terapevti, negovalci, prostovoljci, osebe z demenco in svojci oseb z demenco.

Urednik Spominčice je v izjavi za javnost povedal, da sta imela najbolj avtentični pričevanja o bolezni Helga Rorha iz Nemčije, članica evropske delovne skupine oseb z demenco pri Alzheimer Europe, in Slovenec Zvone Bah, oba sta obolela za demenco. Dragoceno je bilo tudi pričevanje dveh sorodnic, ki sta pri svoji skrbi za obolela družinska člana našli načine, kako pomagati sebi in njima ter kako olajšati delo poklicnim negovalkam.

Sodelavci Inštituta Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje smo na konferenci aktivno sodelovali s prispevkom *Razbremenilna pomoč družinskim oskrbovalcem*. Ob tem se veselimo uspehov in dosežkov, ki jih je Spominčica v 20 letih

delovanja nizala leto za letom, ter želimo, da z enakim entuziazmom in zavzetostjo še naprej usmerja slovensko prebivalstvo v demenci prijazno družbo.

Vir: Urednik Spominčice, 2017. ASK 2017 – Izjava za javnost. V: <http://www.spomincica.si/2017/10/25/ask-2017-izjava-za-javnost/> (sprejem: 2. 11. 2017).

Tina Lipar

Gams, M. in Tavčar, A. (ur.) 2017. Zbornik 20. mednarodne multikonference Informacijska družba – IS 2017: Delavnica za elektronsko in mobilno zdravje ter pametna mesta. Dostopno na: //is.ijs.si.

ELEKTRONSKO IN MOBILNO ZDRAVSTVO

10. oktobra 2017 se je v organizaciji Instituta Jožef Stefan odvila 20. mednarodna multikonferenca z naslovom Informacijska družba – IS 2017. Dogodek je vključeval 12 znanstvenih in strokovnih konferenc, povezanih z najaktualnejšimi vidiki razvoja na področjih informacijske družbe, računalništva in informatike.

Orel in Gams v predgovoru zbornikov multikonference pravita, da se informacijska družba, znanje in umetna inteligenca nahajajo na razpotju glede vpliva na človeški razvoj. Poraja se namreč vprašanje, ali bo lahko tehnologija kljub čedalje težje obvladljivim konfliktom sodobne družbe, podnebnim spremembam in prenaseljenosti planeta še naprej napredovala s tako hitrostjo, kakor je do danes.

Eno izmed področij, na katerih lahko uporaba sodobne tehnologije prinese precej izboljšav, je zdravstveni sistem. V obdobju eksponentne rasti deleža starejših od 60 let v evropski populaciji bodo stroški zdravstvene oskrbe strmo naraščali. Ker lahko to pomeni zlom zdravstvenega sistema, je vpeljava inovacij v podporo le-temu nujno potrebna. Najbolj evidentna rešitev se ponuja prav v elektronskem in mobilnem zdravstvu.

Z namenom integracije informacijsko-komunikacijskih inovacij in inovacij umetne

inteligence v sistem celostne zdravstvene oskrbe so bile v okviru multikonference izvedene delavnice na temo elektronskega in mobilnega zdravstva. Gre za delo v smeri izboljšav na področjih preventive, diagnosticiranja in terapevtske zdravstvene obravnave oseb, ki bi zmanjšala stroške, povečala preglednost in pripomogla k urejanju kaotičnega stanja čakalnih dob za dostop do zdravstvenih storitev. Elektronsko in mobilno zdravstvo je hkrati tudi eden izmed projektov v sklopu razvojno raziskovalnega projekta EkoSmart, katerega namen je razviti ekosistem pametnega mesta.

V uvodnem prispevku sta Matjaž Gams in Aleš Tavčar predstavila inovativne sisteme, ki skušajo s pomočjo informacijsko-komunikacijske tehnologije in umetne inteligence omogočiti vsem prebivalcem slovenskih mest in občin lažji dostop do informacij. Eden najuporabnejših tovrstnih sistemov je virtualni pomočnik Asistent. Gre za spletni vmesnik, ki razume vprašanja v naravnem jeziku in ponuja uporabniku najboljše možne odgovore. Z jasnimi in hitrimi odgovori na vprašanja lajša dostopnost do informacij na spletu predvsem tistim uporabnikom, ki niso vajeni uporabe sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije in ki se težje znajdejo v poplavi odgovorov na iskane besede, ki jih ponujajo spletni brskalniki. Na ta način je virtualni asistent lahko v veliko pomoč predvsem starejšim osebam, ki niso odraščale v informacijski dobi. Seveda je hkrati zelo uporaben za vsakega posameznika, saj prihrani njegov čas, ki bi ga sicer porabil za pregledovanje in za to, da se znajde v množstvu informacij. Poleg omenjenega sistema so na voljo tudi drugi zelo uporabni sistemi: *Turizem*, ki predstavlja turistične storitve slovenskih krajev ter predlaga ogledne znamenitosti in izletne destinacije; *Občinska televizija*, sistem, ki vsakomur omogoča, da razvije svojo občinsko TV s pomočjo kamere, prenosnika, nekaj znanja računalništva in sledenja navodilom; *3D virtualni asistent*, ki je